

د مالی وزارت

مالک بن دینار (رحمه الله) وایي:

په ترسره سوي گناه د پښماني ژړا، گناهونه داسي رژوي؛ لکه: باد، چي وچي پاني له وني رژوي.

ذم الهوي (۲۲۳)

مالک بن دینار (رحمه الله) می گوید:

گریه های پشیمانی از گناه مرتکب شده، گناهان را مانند برگهای خشک درخت می ریزاند.

ذم الهوي (۲۲۳)

(د مالی وزارت د دعوت او ارشاد ریاست، له لوري)

د افغانستان اسلامي امارت

اوتنیزه

شنبه | د جمادي الثاني ۱۴۴۶ ال س / د مرغومي ۸ - ۱۴۰۳ ال ل / د ډیسمبر ۲۸ - ۲۰۲۴ / څلورم کال / ۱۲۷ گڼه / ۴ مخیزه

د تقاعد د حقوقو په تړاو د مالی وزارت اعلامیه!

د افغانستان اسلامي امارت د زعيم عاليقدر اميرالمؤمنين (حفظه الله) د (۱۴۴۶ هـ.ق) کال د (۱۲مې) گڼي فرمان پر بنسټ، د ټاکل سويو اصولو له مخي د وزارتونو او امارتي ادارو (له فتحي څخه مخکي متقاعدينو) او د برحاله امارتي کارکوونکو د تقاعد د حقوقو ورکولو پرېکړه سوې ده. د ياد فرمان له مخي د هيواد سترې محکمې ته دنده سپارل سوې ده، چي د مالی وزارت او غير بوديجوي واحدونو سره په بشپړه همغږي د متقاعدينو د حقوقو قضيو ته د شرعي اصولو پر بنسټ رسېدنه وکړي. د اسلامي امارت له بيا ځلي حاکميت څخه مخکي ټول متقاعدین کولای سي، د خپل تقاعدي حق د ثابولو له پاره د تقاعد د حقوقو اختصاصي محکمې ته عريضه وړاندي کړي، چي غوښتني ته به ئي د محکمې له لوري د مالی وزارت او د متقاعد شخص د اړوندې ادارې په همکاري د ټاکل سويو کړنلارو او شرعي اصولو له مخي رسېدنه او اجراء ترسره سي. همداراز، د هغو امارتي کارکوونکو د تقاعد ونډه، چي له فتحي څخه را وروسته د (۱۴۴۵/۹/۲۱ هـ.ق) نېټې د (۴۸۰۲) گڼي حکم تر صادرېدو پوري ئي له معاشونو څخه وضع سوې ده، د اړوندو بوديجوي او غير بوديجوي واحدونو له لاري د محکمې له حکم پرته اجراء کېږي. د يادوني وړ ده، چي د ياد فرمان پر بنسټ؛ د متقاعدينو د حقوقو ورکولو پروسه به د تشکيلاتو او معاشونو کمپسيون له لوري له ټاکل سوي مهالوبش سره سم پيل سي.

د افغانستان اسلامي امارت د زعيم عاليقدر اميرالمؤمنين (حفظه الله) د (۱۴۴۶ هـ.ق) کال د (۱۲مې) گڼي فرمان پر بنسټ، د ټاکل سويو اصولو له مخي د وزارتونو او امارتي ادارو (له فتحي څخه مخکي متقاعدينو) او د برحاله امارتي کارکوونکو د تقاعد د حقوقو ورکولو پرېکړه سوې ده. د ياد فرمان له مخي د هيواد سترې محکمې ته دنده سپارل سوې ده، چي د مالی وزارت او غير بوديجوي واحدونو سره په بشپړه همغږي د متقاعدينو د حقوقو قضيو ته د شرعي اصولو پر بنسټ رسېدنه وکړي. د اسلامي امارت له بيا ځلي حاکميت څخه مخکي ټول متقاعدین کولای سي، د خپل تقاعدي حق د ثابولو له پاره د تقاعد د حقوقو اختصاصي محکمې ته عريضه وړاندي کړي، چي غوښتني ته به ئي د محکمې له لوري د مالی وزارت او د متقاعد شخص د اړوندې ادارې په همکاري د ټاکل سويو کړنلارو او شرعي اصولو له مخي رسېدنه او اجراء ترسره سي. همداراز، د هغو امارتي کارکوونکو د تقاعد ونډه، چي له فتحي څخه را وروسته د (۱۴۴۵/۹/۲۱ هـ.ق) نېټې د (۴۸۰۲) گڼي حکم تر صادرېدو پوري ئي له معاشونو څخه وضع سوې ده، د اړوندو بوديجوي او غير بوديجوي واحدونو له لاري د محکمې له حکم پرته اجراء کېږي. د يادوني وړ ده، چي د ياد فرمان پر بنسټ؛ د متقاعدينو د حقوقو ورکولو پروسه به د تشکيلاتو او معاشونو کمپسيون له لوري له ټاکل سوي مهالوبش سره سم پيل سي.

د روان کال د لږم په مياشت کي د هيواد گمرکي چارو (۲۵،۲) سلنه پرمختگ کړی دی

د مالی وزارت د گمرکونو او عوایدو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید په مشرۍ د روان (۱۴۰۳ هـ.ل) کال د لږم په مياشت کي په گمرکونو کي د ترسره سويو چارو د تخنیکي ارزوني ناسته پر لیکه او حضورې بڼه وسوه. په دغه ناسته کي د روان (۱۴۰۳ هـ.ل) کال د لږم په مياشت کي په گمرکونو کي د ترسره سويو فعالیتونو ټولیز راپور وړاندي سو. په یاده موده کي د عوایدو د راټولېدو، د هيواد په گمرکونو کي د ترسره سوي سوداگري، د وارداتي توکو د گمرکي ارزښت او د سوداگريزو محمولو د شمېر او ثبت سوي وزن په اړه بشپړ معلومات وړاندي سول، چي

له مخي ئي د پرو سیرکال د همدې مودې په پرتله، د گمرکونو چاري (۲۵،۲) سلنه مثبتې وښودل سوې. همداراز د وړاندي سوي راپور له مخي د روان مالي کال په اتو مياشتو کي هيواد ته د سوداگريزو اقلامو گمرکي ارزښت هم د پرو سیرکال د همدې مودې په پرتله (۱۹،۳) سلنه لوړ سوی دی. په پای کي د وړاندي سوي راپور په تړاو هر اړخيز تخنیکي بحثونه وسول او د چارو د لا پرمختگ په موخه د ولایتي گمرکونو د مسئولينو ستونزي او وړانديزونه او وړېدل سول، چي د رهبري له لوري د ستونزو د حل ډاډ ورکړل سو او ورسره اړيني سپارښتني هم شريکي سوې.

د خوست په گمرک کي د (۱۰۵) ميليونه افغانیو په ارزښت د موټرونو تمخای جوړ سو

۴

د بوديجوي واحدونو له مالي مسئولينو سره د ملي بوديجې او لگښتونو په تړاو د همغږي ناسته وسوه

۴

د مرکزي زون د مستوفيتونو او گمرکونو نويو کومارل سويو کارکوونکو ته پر لیکه روزنيز پروگرام جوړ سو

۴

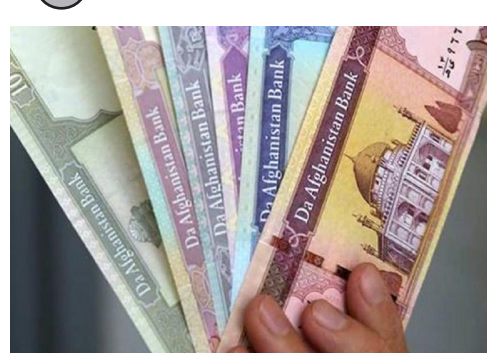
نېره اوونۍ د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کي په زیاته اندازه قاچاقې توکي نیول سوي دي

۴

اقتصاد دیجیتلي و نقش وزارت ماليه در توسعه آن

۴

چين د افغانستان د شتمنی د خوشي کېدو غوښتنه کړې ده

۴

سرمقاله

توسعه سیستم مدیریت مالی افغانستان یا افسس (AFMIS)

سیستم معلوماتی مدیریت مالی افغانستان (افسس) یک سیستم الکترونیکی پیشرفته است که با رعایت معیارها و استانداردهای ملی و بین‌المللی برای مدیریت، تنظیم، کنترل و گزارش دهی امور مالی در سکتور مالی عامه کشور طراحی شده است. این سیستم با هدف مرکزی سازی اطلاعات مالی، تسهیل مدیریت از یک نقطه واحد، و یکسان سازی پروسه‌های مالی و حسابداری، در تمامی واحد‌های بودجی مورد استفاده قرار دارد. افسس شامل مادیول‌های متعددی مانند مدیریت اجرای بودجه، دفتر کل، مدیریت خزاین، خریداری، و مصارف است که تمامی جنبه‌های کلیدی مدیریت مالی را پوشش داده و به بهبود کارایی، دقت، و شفافیت در معاملات مالی کمک می‌کند. این سیستم علاوه بر ثبت و پیگیری معاملات مالی، نایده معاشات و مصارفات، و نظارت بر قراردادهای و عواید، با ارائه گزارش‌های دقیق مالی، تریب روند پروسه‌ها و شفافیت، تصمیم‌گیری‌های مالی را تسهیل می‌کند. سیستم قبلی افسس که توسط شرکت فریلاس در سال (۲۰۰۲) میلادی به همکاری مالی بانک جهانی طراحی و تطبیق شده بود و تمام امورات تخنیکي آن توسط شرکت مذکور پیش برده می شد که کارهای روزمره با چالش‌های همچون داشتن سرعت پایین، عدم سازگاری با تکنالوژی نوین، نداشتن مالکیت کامل کد منبع، عدم پاسخگویی به موقع و هزینه‌های گزاف نگهداری و اتصال به سیستم‌های موجود مالی و بانکی روبرو بود. بنابر این، رهبری وزارت مالییه تصمیم اتخاذ نمودند تا سیستم را طراحی نمایند تا جوابگویی تمام نیازمندی‌های فعلی بوده، چالش‌های موجوده را بر طرف نموده، جلو مصارف گزاف را گرفته و قابلیت هر نوع تغییر در سیستم را دارا باشد. سیستم جدید افسس که توسط تیم تخنیکي و متخصص ریاست عمومی خزاین وزارت مالییه توسعه یافته است، یک دستاورد استراتژیک و کلیدی در راستای بهبود مدیریت مالی عمومی کشور محسوب می‌شود. این سیستم با هدف اتوماسیون سازی پروسه‌های مالی، تضمین شفافیت و دقت در معاملات و پاسخگویی به نیازهای استراتژیک و عملیاتی خزاین طراحی و توسعه یافته است. اهداف استراتژیک توسعه این سیستم شامل بهبود مدیریت جریان نقدی، افزایش سرعت و دقت در تصمیم‌گیری‌های مالی، و پشتیبانی از نیازهای مالی ادارات امارتی است. در کنار آن، سیستم نو با رعایت کامل استانداردهای ملی و بین‌المللی و شفافیت و امکان نقیضت در تمامی معاملات مالی را فراهم می‌سازد. یکی از مهم‌ترین مزایای این سیستم، توسعه و مدیریت آن توسط تیم داخلی وزارت مالییه است که امنیت اطلاعات (دینا ها) و مالکیت کامل اطلاعات را تضمین می‌کند. همچنین، توسعه داخلی این سیستم امکان پاسخگویی سریع‌تر به نیازها و مشکلات را فراهم کرده و هزینه‌های نگهداری و توسعه را بطور قابل توجهی کاهش داده است. از منظر تخنیکي، افسس جدید قابلیت اتصال با سایر سیستم‌های کلیدی مانند سیستم برنامه ریزی و پیش‌بینی بودجه دولتی (SBPS)، سیستم مدیریت معاشات خزاین (TPMS)، سیستم اسیکودا (ASYCUDA)، سیستم مدیریت مالیات (SIGTAS) و سیستم‌های د افغانستان بانک (DAB) را دارا است. این ادغام سبب ایجاد هماهنگی بیشتر میان نهادهای مختلف دولتی، تسریع روند پروسه‌های مالی و انسجام در مدیریت منابع و اطلاعات مالی می‌گردد. توسعه سیستم جدید (AFMIS) در جریان دو سال توسط کارمندان تخنیکي ریاست عمومی خزاین وزارت مالییه تکمیل گردید. بعد از مطالعه سیستم موجود و پروسه‌های مالی و جمع‌آوری معلومات، توسعه سیستم جدید آفسس آغاز گردیده با تکمیل نمودن هر مادیول، توسط بخش تحلیل و تطبیق افسس بصورت دقیق مورد آزمایش قرار میگرفت. همچنان قبل از برگزاري مرحله نهایی آزمایشی در واحدهای بودجی، سیستم جدید (AFMIS) توسط اشخاص ارتباطی شعبات اصلی ریاست عمومی خزاین آن مورد آزمایش‌های جامع قرار گرفت و بعد از اطمینان کامل، سیستم در چهار دوره در چهارده وزارت‌های مرکزی و هشت مستوفیت در ولایات مورد آزمایش قرار گرفته و نتیجه موفقانه به دست آمده است. آموزش مریبان برای مرحله آزمایشی نیز از جمله اقدامات مهم بوده که با هدف اطمینان از تسلط کامل آنان بر سیستم و انتقال مؤثر دانش به کاربران نهایی انجام شده است. در این پروسه، مریبان نه تنها قابلیت‌های سیستم را آموخته‌اند، بلکه بصورت عملی این قابلیت‌ها را در هر دو سیستم آزمایش کرده‌اند. علاوه بر این، سیستم در حین آموزش، از نظر عملکرد، سرعت، دقت محاسبات و امنیت نیز مورد آزمایش قرار گرفته است. توسعه سیستم جدید افسس نتیجه تعهد، سعی و تلاش شبانه روزی همکاران تخنیکي وزارت مالییه و حمایت و انگیزه مثبت رهبری با تیم‌های تخنیکي در روند پروسه توسعه افسس بود. همچنان استفاده از تکنالوژی‌های نوین و با در نظر داشت میثودها و معیارات بین‌المللی برای توسعه سیستم‌های معلوماتی و مدیریت مالی سکتور عامه همراه با آزمایش‌های دقیق در مراحل مختلف و همکاری ادارات ذیربط در توسعه و تطبیق آزمایش نقش بارز داشته است. در نتیجه، توسعه سیستم جدید (AFMIS) نمایانگر گامی مؤثر در راستای خودکفایی و ایجاد اعتماد به کادراهای تخنیکي ملی در عرصه سیستم‌سازی، عصری سازی پروسه‌های مالی با تطبیق معیارهای بین‌المللی است. این سیستم نقش مهمی در تسهیل مدیریت مالی دولت، کاهش هزینه‌ها و تضمین شفافیت و پاسخگویی خواهد داشت.

با احترام
اداره

د خوست په گمرک کې د (۱۰۵) ميليونه افغانیو په ارزښت د موټرونو تمخای جوړ سو

د ماليې وزارت له لوري د هيواد په گمرکونو کې د بېلابېلو پراختيايي پروژو د عملي کولو په دوام؛ د دغه وزارت د گمرکونو لوی رياست د (۱۰۵) ميليونه افغانیو په ارزښت د خوست په محصولي گمرک کې د موټرونو له پاره معياري تم خای جوړ او گټي اخيستنې ته وسپاره. د موټرونو دغه تم خای په (۱۴) جريبه ځمکه کې جوړ سو او پر يوه وخت د (۳۰۰) بار وړونکو موټرونو د درېدو ظرفيت لري. د موټرونو په دې تم خای کې په اساسي ډول کانگرېټ اچول سو، چې د اور وژني او د برېښنا سيستمونه هم پکښې فعاله سوي دي. د دغه پروژې ټول لگښت د ماليې وزارت له پراختيايي بوديجې څخه ورکول سو دی او رغنيزي چاري ئې هم د يوه افغاني شرکت له لوري په (۸) مياشتو کې بشپړي سوي دي. د ياد تم خای په جوړېدو سره موټر چلونکو، سوداگرو او د خوست گمرک کارکوونکو ته په بېلابېلو برخو کې گټي اسانتياوي برابرې سوي دي.

د بلخ ولايت په نايب اباد گمرک کې د (۳۰،۵) ميليونه افغانیو په

ارزښت د ساويان جوړولو پروژه پيل سوه

کارکوونکو ته گټي اسانتياوي رامنځته سي. د يادې پروژې لگښت د ماليې وزارت له پراختيايي بوديجې څخه ورکول کېږي او چاري به ئې تر راتلونکو (۱۰) مياشتو پوري بشپړي سي. د يادوني وړ ده، چې د ماليې وزارت له خپلي پراختيايي بوديجې څخه له دې وړاندې هم، په گڼو گمرکونو کې پراختيايي پروژې پلي کړي دي او ځينې ئې د پلي کېدو په حال کې دي.

د ماليې وزارت د گمرکونو لوی رياست له لوري د بلخ ولايت د څلورم پورټ (نايب اباد) په گمرک کې د (۳۰،۵) ميليونه افغانیو په ارزښت د سوداگريزو توکو د تشرېح له پاره د ساويان جوړولو پروژه پيل سوه. د دې پروژې په پلي کېدو سره به د گمرکي تشرېح پر مهال د سوداگريزو توکو د خونديتوب په برخه کې سوداگرو او د گمرک

د بوديجوي واحدونو له مالي مسئولينو سره د ملي بوديجې

او لگښتونو په تړاو د همغږۍ ناسته وسوه

سول او د چارو د لاسنه پرمختگ په موخه د لا پياوړې همغږۍ پر رامنځته کولو ټينگار وسو.

د ماليې وزارت د مالي معين حاجي عبدالقدير احمد په مشرۍ د بوديجوي واحدونو (وزارتونو او خپلواکو ادارو) له مالي مسئولينو سره د ملي بوديجې او لگښتونو د کنټرول په موخه د همغږۍ گډه ناسته، د دغه وزارت په خيبرهال کې ترسره سوه. په دې غونډه کې د ملي بوديجې د گټور مديريت، د بې خايه لگښتونو د کنټرول، د تدارکاتي پروسو د بڼې څارني، د عادي او پراختيايي لگښتونو د اجراء، د عوايدي سرچينو پر گټور مديريت او عوايدي هدف ته د رسېدو په لارو چارو خبري وسوې او له

تېره اوونۍ د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کې په زياته اندازه قاچاقې توکي نيول سوي دي

د مالی وزارت د گمرکونو لوی ریاست د گرځنده څارني کارکوونکو تېره اوونۍ د کندهار، فراه، نيمروز، هلمند او ننگرهار ولايتونو په بېلابېلو سيمو کې په زياته اندازه قاچاقې توکي نيولي دي، چې قاچاق کوونکو غوښتل په پټه ئې افغانستان ته راوړي. په نيول سويو توکو کې (۳۵۵۲) کيلو گرامه چاکلېټ، (۱۲۶۳۴) کيلو گرامه مالگه، (۴۱۸۴) کيلو گرامه رُب، (۳۶۲۵) کيلو گرامه وچي شيدې، (۲۹۷۵) کيلو گرامه گوره، (۱۶۰۶) کيلو گرامه درمل، (۹۰۸) کيلو گرامه مکروني، (۲۷۸) کيلو گرامه رخت باب، (۳۲۴) کيلو گرامه خالي کارتونه، (۱۶۰۰) کيلو گرامه تنباکو، (۲۳۵) کيلو گرامه لويسا، (۲۲۵) کيلو گرامه شامبو، (۱۲۰) کيلو گرامه دال او (۷۰) کيلو گرامه بنجاره شامله ده. نيول سوي توکي او تورن کسان د نورو اجراتو له پاره اړوندو گمرکونو ته سپارل سوي دي. د يادوني وړ ده، چې د ماليې وزارت د گرځنده څارني کارکوونکي په ټول هيواد کې گرځنده څارني کوي او هېچا ته اجازه نه ورکوي، چې ممنوعه او قاچاقې توکي ولېږدوي.

د کندهار په محصولي گمرک کې امنيتي کامرې فعالې او له مرکز سره ونښلول سوې

د ماليې وزارت د گمرکونو لوی رياست د کندهار په محصولي گمرک کې (۳۱) دانې امنيتي کامرې فعالې او له مرکز سره ونښلولې. د يادو امنيتي کامرو د نصب چاري پخوا ترسره سوي وې، چې اوس د گمرکونو لوی رياست د تخنيکي ټيم له لوري په معياري ډول ترميم، فعالې او د مرکز د کنټرول خونې له څانگې سره ونښلول سوې. له دغو کامرو څخه به د امنيتي مسايلو تر څنگ د گمرکي سرغړونو او د پېښو د مخنيوي په برخو کې کار واخيستل سي. د يادوني وړ ده، چې ډېر ژر به د فراه ولايت د ابو نصر فراهي په گمرک کې هم ورته امنيتي کامرې نصب او فعالې سي.

د مرکزي زون د مستوفيتونو او گمرکونو نويو گومارل سويو

کارکوونکو ته پر ليکه روزنيز پروگرام جوړ سو

د اسلامي امارت د زعيم هغه فرمان، چې د اسلام د ستر پيغمبر صلی الله عليه وسلم له سنتو سره سم د خپل صورت او سيرت عيارول دي هم پلي کړي. د يادوني وړ ده، چې ياد پروگرام به يوه اوونۍ وغځېږي او په هغه کې به گډونوالو ته د پلان گذارۍ، سازماندهۍ، رهبرۍ، کنټرول، تصميم نيونو او د کارکوونکو او مراجعينو سره د چلند په تړاو روزنه ورکړل سي.

لرونکي ښوونکي تاسي ته تدریس وکړي، تاسي بايد پر ټاکلي وخت خپلو درسونو ته حاضر سئ او په جدي توگه زده کړه ورڅخه وکړئ. اداري معين د خپلو خبرو په ترڅ کې وويل، چې ستاسي سروکار له خلکو سره دئ؛ نو د دې له پاره، چې په خپلو ادارو کې د خلکو ستونزو ته رسېدنه وکړئ، خپلي مسلکي پوهي بايد لوړې کړئ، ستاسي د مهارتونو د لوړولو له پاره دغه پروگرام چمتو سو دی؛ نو گټه ور څخه پورته او څه چې زده کوئ تر نورو ئې هم ورسوئ. د دعوت او ارشاد رئيس په خپلو خبرو کې وويل، چې دغه ظرفيت لوړونه د بيت المال په پيسو ترسره کېږي؛ نو له دغه پروگرام څخه پوره گټه پورته کړئ، ترڅو له بيت المال سره خيانت ونه سي. نوموړي له کارکوونکو وغوښتل، چې د خپل ظرفيت د لوړولو په موخه له دغه پروگرام څخه د استفادې ترڅنگ

د ماليې وزارت د کارکوونکو چارو رياست، د مرکزي زون د مستوفيتونو او گمرکونو نويو گومارل سويو کارکوونکو ته د «مديريت د اساساتو» تر سرليک لاندې پر ليکه روزنيز پروگرام جوړ کړ. په هغه ناسته کې، چې په همدې تړاو د دغه وزارت اداري معينيت د غونډو په تالار کې جوړه سوې وه، اداري معين مولوي دوست محمد مخلص، د دعوت او ارشاد رئيس مولوي عبدالهادي سيف الخالد او د روزني او ظرفيت لوړوني آمر محمد نادر همايون گډون درلود. د روزني او ظرفيت لوړوني آمر د دغه پروگرام په پرانيستې وينا کې وويل، چې د روزني او ظرفيت لوړوني آمریت د نويو گومارل سويو کارکوونکو د ظرفيت لوړوني له پاره بېلابېل پروگرامونه جوړ کړي دي، چې دغه پروگرام يو له هغو څخه دئ. په دې پروگرام کې به تجربه

اقتصاد دیجیتلی و نقش وزارت مالیه در توسعه آن

مقدمه

اقتصاد دیجیتلی به عنوان یکی از اصلی ترین موتورهای رشد اقتصادی در قرن بیست و یکم شناخته می شود. این اقتصاد بر پایه تکنولوژی های دیجیتلی استوار است و شامل زمینه هایی همچون تجارت الکترونیک، تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات (ICT)، هوش مصنوعی (AI) و انترنت اشیا (IoT) می شود. در این مقاله به بررسی نقش وزارت مالیه در توسعه اقتصاد دیجیتلی پرداخته می شود.

تعریف اقتصاد دیجیتلی:

اقتصاد دیجیتلی به مجموعه فعالیت های اقتصادی اطلاق می شود که بر پایه فناوری های دیجیتلی و اینترنت انجام می گیرد. این اقتصاد شامل تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات دیجیتلی می شود و به طور مستقیم و غیرمستقیم بر تمامی جنبه های زندگی تاثیرگذار است. به تعبیر دیگر، اقتصاد دیجیتلی به تبدیل فرآیندهای اقتصادی سنتی به فرآیندهای دیجیتلی اطلاق می شود.

اهمیت اقتصاد دیجیتلی:

اقتصاد دیجیتلی به دلایل زیر اهمیت بسیاری دارد: رشد سریع: اقتصاد دیجیتلی با سرعت زیادی در حال رشد است و نقش مهمی در افزایش تولید ناخالص داخلی (GDP) ایفا می کند. طبق تحقیقات مکن کینزی، تا سال (۲۰۲۵) حدود (۲۵) درصد از رشد جهانی GDP به اقتصاد دیجیتلی اختصاص خواهد داشت. نوآوری و کارآفرینی: این اقتصاد باعث افزایش نوآوری و کارآفرینی می شود و فرصت های جدیدی

برای کسب و کارها ایجاد می کند. به عنوان مثال، ایجاد استارت آپ های فن تک و اپلیکیشن های موبایل. بهبود کارایی: استفاده از فناوری های دیجیتلی باعث افزایش کارایی و کاهش هزینه ها در سازمان ها می شود. طبق مطالعات بانک جهانی، سازمان هایی که از تکنولوژی دیجیتلی استفاده می کنند، به طور متوسط ۲۰ درصد کارایی بیشتری دارند. نقش وزارت مالیه در توسعه اقتصاد دیجیتلی: وزارت مالیه نقش مهمی در توسعه اقتصاد دیجیتلی دارد. این نقش ها شامل موارد زیر می شود: ایجاد زیرساخت های مالی مناسب، مثل سیستم های پرداخت الکترونیک و بانکداری دیجیتلی، زمینه های لازم برای توسعه اقتصاد دیجیتلی را فراهم می کند. ایجاد زیرساخت های قوی مانند سیستم های پرداخت موبایلی و کیف پول های دیجیتلی از اهمیت بالایی برخوردار است. پشتیبانی از نوآوری: وزارت مالیه می تواند با ارائه تسهیلات مالی و مشوق های مالیاتی به شرکت های تکنولوژی، از نوآوری و کارآفرینی حمایت کند. این مشوق ها می تواند شامل کاهش مالیات بر درآمد برای شرکت های نوپای تکنولوژی و تامین مالی پروژه های تحقیق و توسعه باشند. افزایش شفافیت: با استفاده از تکنولوژی های دیجیتلی، وزارت مالیه می تواند شفافیت مالی را افزایش داده و از فرار مالیاتی جلوگیری کند. به

عنوان مثال، استفاده از بلاک چین در سیستم های مالی می تواند شفافیت تراکنش ها را افزایش دهد. توسعه منابع انسانی: آموزش و توسعه منابع انسانی در زمینه تکنولوژی دیجیتلی یکی از وظایف مهم وزارت مالیه است. این وزارتخانه می تواند با برگزاری دوره های آموزشی و ایجاد مراکز تحقیقاتی، نیروی کار ماهر در حوزه دیجیتلی را تربیت کند. تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه های هوش مصنوعی، تحلیل دیتا و برنامه نویسی از اهمیت بالایی برخوردار است. تشویق به سرمایه گذاری: وزارت مالیه می تواند با ایجاد سیاست های مالی مناسب، سرمایه گذاری در بخش های مختلف اقتصاد دیجیتلی را تشویق کند. ایجاد صندوق های سرمایه گذاری خطرپذیر (VC) و ارائه تسهیلات مالی به شرکت های نوپا از جمله این سیاست ها هستند.

چالش های توسعه اقتصاد دیجیتلی:

توسعه اقتصاد دیجیتلی با چالش هایی نیز مواجه است که برخی از آن ها عبارتند از: کمبود زیرساخت های تکنولوژی: نبود زیرساخت های فناوری مناسب می تواند مانع توسعه اقتصاد دیجیتلی شود. تقویت زیرساخت های پهن باند و دسترسی به اینترنت پرسرعت از الزامات است. مقاومت در برابر تغییرات: تغییرات سریع در تکنولوژی می تواند مقاومت هایی را در بین برخی از بخش ها و افراد ایجاد کند. آموزش و فرهنگ سازی در این زمینه می تواند مقاومت ها را کاهش دهد. امنیت سایبری: حفظ امنیت سایبری و جلوگیری از حملات سایبری یکی از چالش های مهم در توسعه اقتصاد دیجیتلی است. استفاده از پروتکل های امنیتی قوی و آموزش کارکنان در زمینه امنیت سایبری ضروری است.

نتیجه گیری:

اقتصاد دیجیتلی با قابلیت های فراوان خود می تواند نقش مهمی در رشد اقتصادی و افزایش کارآفرینی داشته باشد. وزارت مالیه با نقش های مختلفی که ایفا می کند، می تواند به توسعه این اقتصاد کمک شایانی نماید. ایجاد زیرساخت های مالی مناسب، حمایت از نوآوری، افزایش شفافیت، توسعه منابع انسانی و تشویق به سرمایه گذاری از جمله اقداماتی است که این وزارتخانه می تواند انجام دهد تا اقتصاد دیجیتلی به بهترین نحو توسعه یابد.

اعلانات داوطلبی

اعلان داوطلبی

ریاست عمومی املاک دولتی وزارت مالیه (۱۱) باب دوکاکین نظیف مارکیت واقع کوته سنگی مربوط ناحیه پنجم شاروالی کابل را به شکل آفر سرسته طور جداگانه برای مدت (۱) سال به اعلان داوطلبی می سپارد.

- دوکان نمبر B1۳۶ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۷ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۸ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۹ به مساحت ۳۹ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی سر سرک عمومی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۲۰۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D-1 به مساحت ۷۸.۸۴ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۲۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۳ به مساحت ۱۹.۷۱ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۴ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۵ به مساحت ۸.۷۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۶ به مساحت ۱۳.۷۸ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۷ به مساحت ۱۶.۹۶ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۸ به مساحت ۱۶.۹۶ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.

کوردینات (جی.بی.اس. نمبر) ۳۴،۵۷۸۹۲ ۶۹،۱۳۸۹۸

اشخاص حقیقی و حکمی که خواهان به کرایه گرفتن جایداد فوق الذکر باشند می توانند درخواست های شان را بعد از تاریخ (۵ / جدی / ۱۴۰۳) به ریاست عمومی املاک دولتی تسلیم نموده شرطنامه را اخذ نمایند.

آدرس: سینما پامیر تعمیر ۱۴ منزله، منزل ۵، مدیریت عمومی ارزیابی قرار داد های مرکز.

شماره های تماس: (۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷) ۰۲۰۲۹۲۴۶۲۴

تاریخ مجلس داوطلبی: ۱۹ / جدی / ۱۴۰۳ / ظهر برگزار میگردد.

اعلان داوطلبی

ریاست عمومی املاک دولتی وزارت مالیه (۱۱) باب دوکاکین نظیف مارکیت واقع کوته سنگی مربوط ناحیه پنجم شاروالی کابل را به شکل آفر سرسته طور جداگانه برای مدت (۱) سال به اعلان داوطلبی می سپارد.

- دوکان نمبر B1۳۶ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۷ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۸ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۹ به مساحت ۳۹ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی سر سرک عمومی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۲۰۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D-1 به مساحت ۷۸.۸۴ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۲۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۳ به مساحت ۱۹.۷۱ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۴ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۵ به مساحت ۸.۷۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۶ به مساحت ۱۳.۷۸ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۷ به مساحت ۱۶.۹۶ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر D۸ به مساحت ۱۶.۹۶ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۰۰) افغانی.

کوردینات (جی.بی.اس. نمبر) ۳۴،۵۱۵۲۷۲ ۶۹،۱۱۷۴۶

اشخاص حقیقی و حکمی که خواهان به کرایه گرفتن جایداد های فوق الذکر را داشته باشند می توانند درخواست های شان را بعد از تاریخ (۵ / جدی / ۱۴۰۳) به ریاست عمومی املاک دولتی تسلیم نموده شرطنامه را اخذ نمایند.

آدرس: سینما پامیر تعمیر ۱۴ منزله، منزل ۵، مدیریت عمومی ارزیابی قرار داد های مرکز.

شماره های تماس: (۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷) ۰۲۰۲۹۲۴۶۲۴

تاریخ مجلس داوطلبی: ۱۶ / جدی / ۱۴۰۳ / ظهر برگزار میگردد.

دعوت به داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی پروژه (تدارک الماری های متحرک آرشیف مستوفیت نگرهار) دارای نمبر تشخیصیه (MOF/۱۴۰۳-۷/۱۰۰۷) که به روش داوطلبی باز صورت میگردد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرز العمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند.

تاریخ مشخص جلسه قبل از داوطلبی: تاریخ ۱۸/جدی/۱۴۰۳ ساعت ۱۱:۰۰ قبل از ظهر میباشد.

تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۲۶/جدی/۱۴۰۳ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد.

تضمین آفر: به مبلغ ۶۰،۰۰۰ (شصت هزار) افغانی میباشد.

آدرس: سایت رسمی اداره تدارکات ملی، ریاست محترم عمومی اداره امور ا.ا.ا.

شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶

آفرهای دیر رسیده و انترتی پذیرفته نمیشود.

دعوت به داوطلبی

ریاست عمومی املاک دولتی وزارت مالیه دوکاکین نظیف مارکیت واقع کوته سنگی مربوط ناحیه پنجم شاروالی کابل را برای مدت (۱) سال به شکل آفر سرسته طور جداگانه به اعلان داوطلبی می سپارد.

- دوکان نمبر B1۱۴-۱۱۵ به مساحت ۲۴ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۶۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۱۶ به مساحت ۱۲ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۵۰۰) افغانی.
- ده باب دوکان از (B1۱۷ الی B1۲۶) در دو منزل شامل مسجد منزل اول ۴۷۶ مترمربع منزل دوم ۴۰۶ مترمربع و مسجد ۶۹.۳ مترمربع واقع نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۰۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۲۷ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۲۸-۱۲۹ به مساحت ۳۰ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۹۰۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۰ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۱ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۲ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۳ به مساحت ۱۵ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۵۰۰) افغانی.
- دوکان نمبر B1۳۴-۱۳۵ به مساحت ۳۰ مترمربع واقع منزل دوم نظیف مارکیت کوته سنگی به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۹۰۰۰) افغانی.

کوردینات (جی.بی.اس. نمبر) ۳۴،۵۱۵۲۷۲ ۶۹،۱۱۷۴۶

اشخاص حقیقی و حکمی که خواهان به کرایه گرفتن جایداد های فوق الذکر باشند می توانند درخواست های شان را بعد از تاریخ ۴ / جدی / ۱۴۰۳ الی ۲۴ / جدی / ۱۴۰۳) به ریاست عمومی املاک دولتی تسلیم نموده شرطنامه را اخذ نمایند

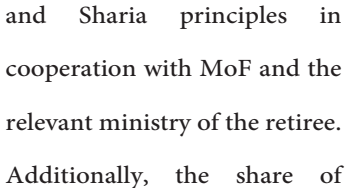
آدرس: سینما پامیر تعمیر ۱۴ منزله، منزل ۵، مدیریت عمومی ارزیابی قرار داد های مرکز.

شماره های تماس: (۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷) ۰۲۰۲۹۲۴۶۲۴

تاریخ مجلس داوطلبی: ۲۵ / جدی / ۱۴۰۳ ساعت (۱۰:۰۰) قبل از ظهر برگزار میگردد.

Declaration of MoF Regarding 'Granting of Pensioners' Rights'

Based on the 12th decree dealing with the cases of the year 1446 of the Supreme leader of IEA, HH Amirul Momineen (may Allah protect him), according to the principles, the ministries and IEA-related bodies (retired before the re-establishment of IEA) and also after the of IEA) and also after the IEA, It has been decided to give pension rights to IEA-run bodies' employees. According to the decree, the 'Supreme Court of Afghanistan' has been entrusted with the task of

the pension of the IEA-run bodies' employees, which was imposed from the salaries after the re-establishment of IEA, until the issuance of order (numbered 4802, dated 21/9/1445), It is executed through the budgetary and non-budgetary units without a court order. Notably, based on this decree, the process of enforcing the rights of retirees will start according to the schedule set by the Commission of Formations and Salaries. Additionally, the share of

نړيواله دريځه

چين د افغانستان د شتمنی د خوشي کېدو غوښتنه کړې ده

د چينادايلي - CHINADAILY په نوم چيني رسنی راپور کاري، چي چين يو ځل بيا ږغ/غیر کوي، چي د افغانستان بهرنی کنگل سوي پيسې دي خوشي سي؛ تر څو دا پيسې د افغانستان د اقتصادي بيارغوني او د خلگو د ژوند په ښه کولو کي مرسته وکړي. د ملگرو ملتونو امنيت شورا يو پرېکړه ليک تصويب کړ، چي د (۱۴) مياشتو له پاره ئې د اسلامي امارت پر وړاندې د بنديزونو د څارني د تيم دنده وغځوله او چين ئې هم تود هرکلی وکړ. چينادايلي زياتوي، په ملگرو ملتونو کي د چين د دايمي استازي مرستيال گېنگ شوانگ ئې په اړه داسي وايي: «چين له اړوندو هيوادونو څخه غوښتي دي، چي سمدستي او پرته له کومه شرطه د افغانستان بهرنی شتمني خوشي کړي.» يوازې دا نه، چي په راپور کي د پيسو د خوشي کېدو خبره راغلي ده؛ بلکي په چين کي د پاکستان پخواني سفير سلمان بشير هم د افغانستان ثبات ستايلي دي. «د ټولني له پاره د گډ راتلونکي په تړاو د پاکستان د څېړنيز مرکز» اجرائيوي رئيس خالد تيمور اکرم وايي، چي دا غوښتنه د چين ژمنتيا منعکسوي، چي له افغانستان سره د اوسني اقتصادي او بشري کړکيچ په ليري کولو کي مرسته وکړي. په ملگرو ملتونو کي د چين دايمي استازي فوکونگ وايي: «په تېرو (۳) کلونو کي اسلامي امارت د اقتصادي بيارغوني او په سيمه کي د اقتصادي اړيکو، سوداگري، پانگوني، اتصال او همکارۍ د پياوړتيا له پاره هڅي کړي دي.» فو زياتوي، چي د بنديزونو ليري کول او شتمني خوشي کول يوازي اخلاقي اړتيا نه ده، بلکي د سولي او پرمختگ له پاره يو ستراتيژيک/ستراتيژيک گام هم دي.

"Customs Affairs Progressed by 25.2% in Aqrab of Current FY1403" – DM of Customs, Revenues

The Deputy Minister of Customs and Revenues of MoF, Alhaj Mufti Abdul Matin Saeed has held 'technical evaluation meeting' of the affairs carried out at customs in the month of Aqrab of the year 1403 online and in-person. In this meeting, a comprehensive report of the activities carried out at the customs in the month of Aqrab of 1403 was presented. In this period, complete information

was provided about the collection of revenues; the business conducted at customs, the customs value of imported goods, and the number and registered weight of commercial cargos, in which the affairs of customs were observed 25.2% positive on the basis of YoY, compared to the same period of the last year. Likewise, according to report, technical discussions were held on all sides, and the

د مالي وزارت د گمرکونو لوی ریاست تل ستاسو په خدمت کي دی!

که تاسو د گمرکونو په هکله هر ډول معلوماتو ته اړتیا لرئ او د کومي ستونزي حل او يا شکایت را رسول غواړئ؛ نو مهرباني وکړئ له مور سره په لاندې شمېره اړیکه ونیسئ!
 اړیکه: ۲۲۱

ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه همیشه در خدمت شماست!

اگر شما در مورد گمرکات به هر نوع معلومات نیاز دارید و یا میخواهید مشکل تان حل و شکایت تانرا به سمع ما برسانید، میتوانید به شماره ذیل با ما در تماس شوید!

تماس: ۲۲۱

د شکایتونو اورېدلو خپلواک آمریت ستاسو ستونزو او شکایتونو ته رسېدنه کوي

هر هيوادوال، چي د مالي وزارت د اړوند چارو په تړاو ستونزه يا شکایت ولري، کولای سي، چي د دغه وزارت د شکایتونو اورېدلو له خپلواک آمریت سره ئې په حضورې ښه او يا د لاندې ادرسونو له لاري شریک کړي.

تلفون او وټس اپ شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۲۳۳
 /۰۲۰۲۹۲۴۱۹۰/۰۷۴۵۷۶۵۷۵۶ (+۹۳)

برېښنالیک: officialcomplaints@mof.gov.af